

LBRIS

We know
books

MARIUS MARIAN ȘOLEA

**UNIVERSUL
DIN PIATRĂ**

Cuvânt înainte de Cornel Nistorescu

Editura Vreimea
București
2024

Cuprins

Pariul liric al Călătorului, <i>cuvânt înainte de Cornel Nistorescu</i>	11
Un sentiment.....	13
Balada sinelui pierdut.....	14
Poemul celui neîndrăgostit.....	15
Poemul stingerii de zîmbet.....	17
La nunta fără stele	18
Cîntec pentru tăcut.....	19
Eu am murit în prima mea carte	20
Cuvinte de stare	21
Dimineață deșertică.....	22
Poem nepoem	23
Nimic din umbra ta.....	24
Amintiri se-ntorc.....	25
Poem zărit printre gene, precum profilul de marmoră albă-ntr-o umbră.....	26
Rîuri care ar fi trebuit	27
Monolog	28
Imagine de postulat	29
Sufocarea titlului de către puncte	30
Pretențios și neterminat	31
Nebănuita chemare	32
Jertfa unei iubiri	33
Trimiterea la universul din piatră.....	34
Poem de înserare	35
Nu mai am somn.....	36
Poemul de piatră	38
Poemul unei seri de noiembrie	40
Poem străbătînd în cuvinte.....	41

Poem îngreunat de cuvinte.....	42
Floare de lumină.....	43
Poemul oraşului vechi.....	44
Mersul pe cele trei puncte.....	45
Poemul colindătorului	46
Înţeles la moarte.....	47
Marea găsim.....	48
Spusă prietenilor.....	49
Mersul pe puncte.....	50
Tremurul ideii este încărcat de iubire, precum cel al lacrimii.....	51
Poem dăruit printre gene	52
Prinderea fluturului aşezat pe cuvinte.....	53
În genul romantic de azi.....	54
Adevărul cuvintelor mele	56
Pînză.....	57
Se va vorbi o limbă	58
Balada sensului nespus	59
Cuvîntul interior	60
Poemul stelelor negre	61
Nu vreau să mor o dată cu zeii.....	62
Priviri	63
Punct aruncat dintr-o mîină	64
Poemul cu desăvîrşirea	65
Deprins cu socialul	66
Peisaj	67
Răvaşe	68
Amintirile răscumpărate.....	69
Asumarea cuvintelor, zadarnice multe	70
Poemul celui care va tăcea	71
5 convenţionale mărturisiri ale lui Marius Marian Şolea de pe vremea cînd se credea poet	72
Poem de încheiere	77

Pariul liric al Călătorului

Mă așteptam ca o carte de poezie scrisă într-o noapte de mers cu trenul să conțină starea de grație a gărilor care sună a cutii de rezonanță pentru memorie, cu fărîme din melancolica imagine a vagoanelor șerpuind prin întuneric. Cîndva, într-o sală de așteptare a unei gări dintr-un nod de cale ferată, am găsit numai doi oameni. Un tînăr care scria poeme și un bătrîn care plîngea de singurătate. Cel tînăr lucra la poezii de dragoste, iar cel bătrîn trăia spaima decontului final.

Mă așteptam, așadar, ca în această carte de poeme scrise în tren, într-o singură călătorie de la Timișoara la Iași (Doamne, cel mai bogat de gînduri și de vise tren al foamei din România!), să găsesc ceva-ceva din magia gărilor și a călătoriilor de altădată (era anul 1996) sau măcar a drumurilor imposibile. Aproape nimic din toate acestea!

Poemele din această carte (în fapt, un pariu poetic) se potrivește doar cu drumul omului spre nicăieri. Nimic despre gări și trenuri. O călătorie de noapte este pentru Șolea ca o meditație pe o piatră la malul mării. Aș zice că tot pariul său a funcționat numai ca un pretext pentru o deschidere de porți spre marile teme ale poeziei: femeia iubită, moartea, contopirea cu materia, poemul și cuvîntul. Aș spune că trenul de noapte al lui Marius Marian Șolea este ca o navă personală, pornită într-un parcurs unic. „Singurătatea poezilor e fără de moarte./ o lume din neîntîlniri, un rai de solitudine”.

LIBRIS | We know books

Pentru o natură lirică, o noapte cu trenul este ca un plonjon în valurile memoriei, ca o meditație la solitudinea lumii, ca o cutie cu metafore și obsesii, care se deschide pe muzica roților și curge ca și cum ar proiecta un destin. Citesc și recitesc această producție lirică nocturnă, marca Marius Marian Șolea, și nu regăsesc trenul. Un spațiu și un timp poetic s-au născut dintr-o călătorie și s-au încheiat odată cu ea, ca o viață redusă la un singur drum:

„tot ce am înțeles/mă învelește precum un văl de sicriu/și peste toate se lasă, ca o seară, plînsul/din fiecare poem”.
(Prinderea fluturelui așezat pe cuvinte)

„un surîs e totul,/acoperit încet/de un desert/ori de o mare”.
(Poem dăruit printre gene)

„imagini care n-au fost plînse/mă trag de mâini/înspre uitarea lor.”
(Se va vorbi o limbă)

„de neînvinș rămînem – statui de vise./între oameni și lume sînt eu,/o umbră a propriului meu gînd”.
(cinci conventionale mărturisiri ale lui Marius Marian Șolea, de pe vremea cînd se credea poet)

Cornel Nistorescu

Un sentiment

Rămășița urmei mele în cuvînt
nu va spori ruina,
nici nu va șterge praful de pe săbii.
va ridica pe mîini doar pelerina sfișiată
și-apoi cu alte pietre o va acoperi.

iar tîmpla zării nu va fi împinsă,
nici neajuns, nici moarte
nu va desolemniza momentul
urcării pe scară
a păsării cu aripile frînte
și picurate cu ceară.
doar graiul ei va mai mușca urechea nopții
și-o stea va coborî în lacuri la priveghi.

cîte-un copil grăbit își va întoarce capul
și va lovi cu bățul
oglinda
în care se mai strîmbă cerul...

Venit obosit din jocul mișcării,
cu ochiul întors în determinarea ei,
un umăr lipesc de idee
și nu sprijin cuvântul,
ci lumea...

e lumea pierdută în clipă,
e lumea pe care o caută istoria
plângând.

un singur sens al ei
eu l-am găsit în mine
și mâna mea,
ce închisese ochii stelelor și beznei,
alungă acum
femei profilate
în apusuri de soare.
tăcerea lor nu râde, nici nu plînge.

din nevîrste, ele vin mereu
la întâlnirea mea
cu moartea.

Poemul celui neîndrăgostit

Sărut picioarele goale
și pierdute în iarbă,
căutate de timp...

tineri alergînd îndrăgostiți,
voi sînteți sensul
cuvintelor mele,
care manîncă secunde răsărite în urmele voastre.

pe spatele stîncii
din mijlocul ierbii
se așază noaptea la odihnă,
iar eu vă aștept
în privirile ei sclipitoare.

îndrăgostiții mei cu trupuri uitate
în spatele nopții,
mai am pentru voi răsăritul
și strigătul luminii pierdute,

treziți în poemele mele,
vă întoarceți și-mi spuneți,
ca dintr-o oglindă,
să tac.

Eu n-am fost lovit,
eu doar am mîngîiat cu pielea obrazului meu
acea palmă.
cu femeia printre clipe
mă pierd în cuvintele mele.

ea tace de atunci,
ea tace de parcă aşteaptă lumea
să se nască din nou.

ea tace cu ochii aceia rătăciți
sub vălul de mireasă a lumii,
cu ochii aceia prea triști
ca să vadă
cum cădeam în fața ei
din propria mea umbră.

Cîntec pentru tăcut

Nu mai plîng în umbra
arborilor goi,
nu mai caut răspunsuri
care mor în noi.

și nu cînt cuvinte
care să mai spună
aprigului soare:
astă clipă, noapte bună!

sînt azi întors
din mersul lumii,
tot universul se oprește
cînd trag cu disperare timpul
din brațele humei.

tot universul se închide
cînd se deschide ochiul meu
și-ncep a bănui mișcarea
că-și caută locul morții
în trupul unui zeu.

haide, inimă neghioabă,
mai saltă înspre astre,
umilă bucată de carne
în spații sihastre!